

ΜΙΛΩΝ Ο ΚΡΟΤΩΝΙΑΤΗΣ Ο ΥΠΕΡ-ΑΘΛΗΤΗΣ (6^{ος} αιών π.Χ.)

Υπό

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΑΡΑ

Αθήναι, Αύγουστος 2015

Ο σημαντικότερος αθλητής, **πολυ-Ολυμπιονίκης** και **Περιοδονίκης** Μίλων από τον Κρότωνα της Μεγάλης Ελλάδος, ήταν γιος του Διοτίμου και γυναικάδελφος του Πυθαγόρα, καθώς ο μεγάλος φιλόσοφος και μαθηματικός είχε νυμφευθεί την αδελφή του Θεανώ. Επίσης αναφέρω ότι όπως η αδελφή του, έτσι και ο ίδιος, ήσαν μαθητές του Πυθαγόρα, καθώς και σημαντικά στελέχη του **ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΟΥ ΔΕΣΜΟΥ** ή **ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ** με πλούσια διδακτική, οργανωτική και αγωνιστική προσφορά. Αναφέρουν ότι είχε νυμφευθεί την κόρη του φιλοσόφου, Μυία.

Ο Μίλων ο Κροτωνιάτης ήταν υπεραθλητής της πάλης, και από τους δυνατότερους άνδρες που πέρασαν από τον πλανήτη μας. Εντυπωσίαζε η σωματική του διάπλαση με την τεράστια δύναμή του και τα πάρα πολλά ανδραγαθήματα του, η δε φήμη και ο θρύλος του ήταν και παραμένει μέχρι την εποχή μας μοναδικός. Ο Ηρόδοτος στο Γ' βιβλίο των ιστοριών του αναφέρει ότι τον θαύμαζε μέχρι και ο μέγας βασιλεύς της Περσίας Δαρείος. Ο Μίλων στέφθηκε νικητής έξι φορές

στους Ολυμπιακούς Αγώνες στην Ολυμπία μοναδική επίδοση και αθλητικό φαινόμενο μέχρι σήμερα. Το τέλος υπήρξε φοβερό όπως θα δούμε. Παγιδεύτηκαν από ατύχημα τα χαλύβδινα χέρια του και τον κατασπάραξαν τα άγρια θηρία.

Εκτός από Ολυμπιονίκης, ο Μίλων ήταν και πέντε φορές Περιοδονίκης, κατείχε δηλαδή τον τίτλο του νικητή πάνω από τριάντα φορές στον συγκεκριμένο κύκλο αγώνων της πάλης, όπως στα **Πύθια**, στα **Ίσθμια** και στα **Νέμεα**. Οι αθλητικές επιτεύξεις του παραμένουν ακατάρριπτες μέχρι σήμερα. Αναδείχθηκε πρώτος νικητής έξι φορές στους Ολυμπιακούς Αγώνες, κέρδισε στην πάλη των παιδών το 540 π.Χ. και στη συνέχεια κέρδισε πέντε συνεχόμενους τίτλους στην πάλη ανδρών, μεταξύ του 536 και 516 π.Χ. Κατά την έβδομη Ολυμπιακή συμμετοχή του το 512, έχασε την νίκη από τον νεαρό συμπολίτη του **Κροτωνιάτη παλαιστή Τιμασίθεο**, ο οποίος ήταν πολύ ευέλικτος και άλλαζε συνεχώς στάσεις και θέσεις κατά τη διάρκεια του αγώνα. Το αποτέλεσμα ήταν να μη μπορεί ο Μίλων να τον πιάσει και να του εφαρμόσει κάποια από τις δυναμικές λαβές του, από τις οποίες δεν γλύτωνε κανένας αντίπαλος. Το συνεχές **κυνηγητό** μέσα στην παλαιίστρα κούρασε και εξουθένωσε τον υπεραθλητή που είχε υπερβεί το 40^ο έτος, με αποτέλεσμα να υποχρεωθεί να παραιτηθεί. Τότε οι θεατές εισέβαλαν αυθόρμητα στον αγωνιστικό χώρο, σήκωσαν στους ώμους τους τον Μίλωνα και τον περιέφεραν σαν να ήταν αυτός ο νικητής. Ήταν ένας γύρος θριάμβου που ονειρεύεται κάθε αθλητής. Κέρδισε επίσης επτά στεφάνους πρώτης νίκης στους Πυθικούς αγώνες των Δελφών, δέκα στα Ίσθμια, και εννέα στα Νέμεα. Η ενεργός συμμετοχή του ως πρωταθλητού, είχε μία διάρκεια που υπερέβη τα είκοσι οκτώ χρόνια.

Ο Μίλων δεν νικήθηκε ποτέ αγωνιζόμενος. Μόνο μία φορά παραιτήθηκε του αγώνος στην Ολυμπία, διότι συνάντησε κάποιον άνθρωπο που ήταν πραγματικά δυνατότερος από αυτόν και δεν θέλησε να υποστούν σοβαρές βλάβες οι δύο αθλητές. Αναφέρουν επίσης ακόμη μία ιδιόμορφη μονομαχία με τον **Τίτορμο** τον **βοσκό** με την τεράστια δύναμη από την Μυζία - ορεινή Αιτωλία. Ο Μίλων έχασε από αυτόν. Μετά την ήττα είπε: **«Ω! Δία μας έδωσες έναν νέο Ηρακλή»**.

Ο υπεραθλητής Μίλων, είχε καταφέρει από νεαρή ηλικία να αυξήσει τη σωματική του δύναμη με τη μέθοδο της επιστημονικής προοδευτικής αύξησης του προγράμματος προετοιμασίας του, και το πλούσιο και ειδικό διαιτολόγιό του. Φοιτούσε στην φημισμένη και πρωτοπόρο για την εποχή της, Ιατρική σχολή του Κρότωνος ειδικά δε στο Αθλιατρικό τμήμα της, στην οποία φρόντιζαν επιστημονικά την υγεία, την άσκηση και την διατροφή των αθλητών, με αποτέλεσμα ο Κρότων της Μεγάλης Ελλάδος να έχει αναλογικά τους σπουδαιότερους, και περισσότερους Ολυμπιονίκες. Ιδού η πραγματική αιτία, την οποία αγνοούν οι περισσότεροι, διότι ο Κρότων – η γενέτειρα του Μίλωνα – φημιζόταν για τους εξαιρετικούς και πολλούς αθλητές που έβγαζε. Αναφέρω ένα απλό αλλά και σύνηθες γεγονός: Στην Ολυμπιάδα του 576 π.Χ., οι πρώτοι επτά αθλητές που τερμάτισαν στο **«αγώνισμα δρόμου του Σταδίου»** που αντιστοιχεί στον σημερινό των 200 μέτρων και που ήταν και είναι από τους σημαντικότερους των Ολυμπιακών Αγώνων, ήσαν όλοι Κροτωνιάτες.

Στις προπονήσεις του, μεταξύ των άλλων ασκήσεων, συνήθιζε να σηκώνει στους ώμους του ένα μικρό μοσχαράκι και να περπατάει μία συγκεκριμένη απόσταση. Το ζώο μεγάλωνε και φυσικά αυξανόταν προοδευτικά και το βάρος του, το οποίο κουβαλούσε ο Μίλων, με αποτέλεσμα να αυξάνει αναλογικά και η δύναμη του υπεραθλητή που του χάρισε πολλούς τίτλους σε αγώνες και μία φήμη που αγγίζει τα όρια του θρύλου.

Όπως συμβαίνει με τους σύγχρονους υπεραθλητές, έτσι και το όνομα του Μίλωνος έχει συνδεθεί με κάποια ανδραγαθήματα και ηρωισμούς, που δεν είναι εύκολο για τον απλό αναγνώστη να διαχωρίσει ποιά από αυτά συνέβησαν και ποιά είναι δημιουργήματα του θρύλου. Το βέβαιο είναι ότι ο Μίλων ήταν ένας πολύ δυνατός άνδρας, ένας θρυλικός αθλητής και ο μεγαλύτερος Ολυμπιονίκης όλων των εποχών.

Το δέος που προκαλούσαν οι αθλητές στην Αρχαία Ελλάδα, οδήγησε σε υπερβολές τις ιστορίες που περιβάλλουν τη ζωή τους. Στα κείμενά του, ο Αριστοτέλης τον ταυτίζει και τον συγκρίνει για την δύναμή του και την βουλιμία του με τον ημίθεο Ηρακλή, ενισχύοντας τον μύθο γύρω από το όνομά του ακόμα περισσότερο. Ο Αθήναιος, συνέχισε με την ιστορία της μεταφοράς ενός ταύρου - έναν άθλο που συνδέεται επίσης με τον Ηρακλή. Επίσης μπορούσε να κρατήσει στο χέρι του ένα

ρόδι χωρίς κανείς να μπορεί να του το πάρει από το χέρι, εκτός από την γυναίκα του, και χωρίς αυτό να σπάσει. Αυτή η τελευταία εκδοχή ίσως είναι η παρερμηνεία ενός αγάλματος, στο οποίο πιθανόν αναπαρίσταται ο Μίλων να δίνει το φρούτο του πλούτου και της ευγονίας στην Ήρα.

Άλλα ανδραγαθήματα που λέγεται πως έκανε, ήταν ότι μετέφερε σε μεγάλη απόσταση ο ίδιος το πολύ βαρύ μεταλλικό άγαλμά του στην Άλτη της Ολυμπίας. Επίσης αναφέρουν ότι μπορούσε να δέσει ένα σχοινί γύρω στο κεφάλι του σαν στεφάνι και να το σπάσει με τη δύναμη των φλεβών και των νεύρων του, κρατώντας την αναπνοή του. Σύμφωνα με τον Πausανία, ο αθλητής κάποτε άλειψε έναν δίσκο με λάδι, στάθηκε επάνω και προκάλεσε άλλους αθλητές, αλλά και θεατές των αγώνων, να τον μετακινήσουν χωρίς κανένας να τα καταφέρει.

Ο Μίλων, κατά τη διάρκεια κάποιων αγώνων, έφτασε στον τελικό. Εκεί όμως δεν βρέθηκε κανείς να τον αντιμετωπίσει. Ο αθλοθέτης τον κάλεσε για να τον στεφανώσει «**άνευ αγώνος**». Καθώς όμως ο Μίλων πλησίαζε, γλίστρησε και έπεσε. Τότε μερικοί από τους παρισταμένους φώναξαν να μην στεφανωθεί, αφού υπέστη πτώση. Εκείνος όμως σηκώθηκε και είπε: «**Τρεις πρέπει να είναι οι πτώσεις. Ας έλθει κάποιος να μου κάνει τις άλλες δύο**». Φυσικά το κάλεσμα του δεν βρήκε καμμία ανταπόκριση από τους εξυπνάκηδες της εποχής, που πάντα υπάρχουν.

Λέγεται ότι σε ένα συμπόσιο Πυθαγορείων φιλοσόφων στον Κρότωνα, ο Μίλων όπως έχω αναφέρει, ήταν μαθητής και γυναικάδελφος του Πυθαγόρα, έσωσε τους συνδαιτυμόνες του κρατώντας τον κεντρικό στύλο της στέγης, που είχε σχεδόν καταρρεύσει. Το περιστατικό αυτό είναι σχεδόν πανομοιότυπο με εκείνο του Σαμψών, μέχρι και αυτή την λεπτομέρεια έχουν αντιγράψει και στρεβλώσει οι διάφοροι Φίλωνες, Ιώσηποι και οι εβδομήντα μεταφραστές που ήσαν εβδομήντα δύο Ο αιφνίδιος και τραγικός θάνατός του τον ηρωοποίησε και τον κόσμησε με ακόμη περισσότερους θρύλους.

Αρχαία κείμενα κάνουν αναφορές για την διατροφή του Μίλωνα που προξενούν θαυμασμό. Οι σύγχρονοι επαγγελματίες προπονητές των αθλητών, υπολογίζουν ότι κατανάλωνε καθημερινά περίπου δέκα κιλά κρέας, ίση ποσότητα ψωμιού και οίνου, τα οποία αθροιζόμενα προσεγγίζουν τις 20.000 θερμίδες. Εάν αυτό το «**διαιτολόγιο**» του Μίλωνα φαντάζει υπερβολικό, το βέβαιο είναι ότι θα χρειαζόταν

μεγάλες ποσότητες τροφής για να συντηρείται και να διατηρεί για τόσες δεκαετίες την δύναμή του. Ο μεγαλύτερος Αμερικανός αθλητής και Ολυμπιονίκης του υγρού στίβου **Michael Phelps - Μάικλ Φελπς** έκανε αίσθηση όταν δήλωσε ότι κατανάλωνε 11.000 θερμίδες την ημέρα πριν και κατά την διάρκεια των Αγώνων.

Ο Διόδωρος ο Σικελιώτης αναφέρει, ότι το 510 π.Χ., ο τύραννος της Σύβαρης Τέλης, εξόρισε τους 500 πλουσιότερους συμπολίτες του και τους κατάσχεσε τις περιουσίες τους. Οι εξόριστοι ζήτησαν καταφύγιο στον γειτονικό Κρότωνα, ο Τέλης απαίτησε την επιστροφή όλων, και τότε παρουσιάστηκε η ευκαιρία που περίμεναν οι Κροτωνιάτες, να τιμωρήσουν και να καταστρέψουν τον ισχυρό και υπερόπτη γείτονά τους, γεγονός που είχε προβλέψει πριν από 200 χρόνια το Μαντείο των Δελφών στον Ιδρυτή του Κρότωνος τον Αχαιό Μύσκελο (Ηρόδοτος βιβλ.3).

Εκατό χιλιάδες Κροτωνιάτες με επικεφαλής τον Μίλωνα ήρθαν αντιμέτωποι με τριακόσιες χιλιάδες Συβαριτες. Ο Μίλων ηγήθηκε στην μάχη και στον θρίαμβο των συμπατριωτών του εναντίον των Συβαριτών, φορώντας τον Ολυμπιακό κότινο στο κεφάλι και λεοντή επάνω στους ώμους του. Ο αθλητής πολέμησε στην πρώτη γραμμή με τόση δύναμη και ορμή κρατώντας μόνο ένα ρόπαλο, σαν άλλος Ηρακλής, σκότωσε πάρα πολλούς, διέλυσε τους αντιπάλους και τους έτρεψε σε φυγή. Η πλούσια Σύβαρη καταστράφηκε και μαζί της ο περίφημος τρυφηλός τρόπος της ζωής των κατοίκων της, ο **Συβαριτισμός**.

Στο σπίτι του το 495 π.Χ. συνεδρίαζαν οι καθηγητές του **Ομακοείου** του Κρότωνος, όταν ο Κύλων με τους οπαδούς του έβαλε φωτιά σε όλες τις πλευρές και τους έκαψε ζωντανούς πλην από τρεις.

Κατά τον Στράβωνα και τον Πausανία, ο μεγάλος αυτός αθλητής και πολυ-Ολυμπιονίκης είχε άδοξο και τρομερό τέλος, διότι δεν μπόρεσε να τον βοηθήσει η δύναμή του, ίσως κάποια ύβρη κατά την διάρκεια της ζωής του, έφερε σε ανύποπτο χρόνο την Νέμεση. Την ακριβή ημερομηνία του θανάτου του δεν την γνωρίζουμε, ο δε θάνατός του ήταν απρόσμενος και ξαφνικός. Κατά τη διάρκεια ενός περιπάτου στο δάσος βρήκε έναν κορμό ο οποίος ήταν γεμάτος με σφήνες, προφανώς κάποιοι ξυλοκόποι προσπαθούσαν να τον ανοίξουν στα δύο και άφησαν ημιτελή την προσπάθειά τους.

Ο Μίλων θέλησε να δοκιμάσει τις δυνάμεις του για ακόμα μία φορά, έβαλε τα χέρια του στη σχισμή για να ανοίξει τον κορμό και να ολοκληρώσει το έργο των ξυλοκόπων. Κατά την προσπάθειά του, κάποια στιγμή υποχώρησαν οι σφήνες με αποτέλεσμα να σφίξει ο κορμός απότομα και να παγιδευτούν και τα δύο χέρια του μέσα στην σχισμή του κορμού, προσπάθησε να τα ελευθερώσει και να μετακινηθεί, χωρίς αποτέλεσμα. Έτσι έμεινε όλη την ημέρα, αλλά την νύχτα εμφανίστηκε μία αγέλη από λύκους και άλλα άγρια θηρία του δάσους, με αποτέλεσμα να τον κατασπαράξουν.

Ο Μίλων βίωσε για δεκαετίες την υπέρτατη δόξα, όμως το τέλος του ήταν τραγικό και άδοξο. Ο θάνατός του απέδειξε ότι κανένας δεν είναι άτρωτος, όλοι υπόκεινται στους αιώνιους και αναλλοίωτους νόμους της φύσεως, με αποτέλεσμα ο μύθος γύρω από το όνομα του Μίλωνος να γίνει ακόμα μεγαλύτερος και πλέον εντυπωσιακός, να δώσει τροφή στους νέους κυρίως αθλητές, καθώς και θέματα σε πολλούς εικαστικούς καλλιτέχνες ανά τους αιώνες.